

Verkiezingen 2017: stemt econoom!

Iedere *ESB* besteedt aandacht aan onderwerpen die politiek relevant zijn. Voor de politiek zelf is echter minder aandacht, maar zo vlak voor de verkiezingen vormt dit nummer een uitzondering. Nelson Mesker kijkt naar de Kamerleden zelf en vindt dat vooral middenmoters in de politiek blijven. Maite Laméris, Richard Jong-a-Pin en Harry Garretsen kijken naar het electoraat en laten zien dat, hoe links of rechts kiezers van politieke partijen zich ook noemen, dat niet zo veel zegt over hun economische standpunten (voor politieke voorkeuren van economen, zie trouwens Van Dalen *et al.* 2015).

Met een goede economische analyse maak je in de politiek niet snel vrienden. Zo vinden Ad Stokman en Maikel Volkerink in deze *ESB* dat een hoge vluchtelingeninstroom macro-economisch weinig om het lijf heeft: alleen een plotselinge toename drukt het consumentenvertrouwen iets op korte termijn. Dat is geen prettige boodschap voor partijen met een anti-immigratieagenda. En zo stellen Lisette Swart en Karen van der Wiel dat gebruik maken van kinderopvang om segregatie tegen te gaan waarschijnlijk niet zo efficiënt is (wil je segregatie tegengaan, dan zul je ook kinderen met een goede thuissituatie op moeten vangen en bij hen zijn de baten van kinderopvang kleiner). Dat is geen prettige boodschap voor politieke partijen die pleiten voor gratis of goedkopere kinderopvang.

Deze analyses zijn een noodzakelijke vorm van nuancering in verkiezingstijd. Zonder mensen die zo nu en dan eens alle ideologie terzijde schuiven en naar de feiten kijken, lopen we het risico ons te vergalopperen in door electoraal gewin gedreven maar inefficiënt en ineffectief beleid. Of we worden bang van onze eigen schaduw – dat kan natuurlijk ook.

Ik hoef u dit als *ESB*-lezer natuurlijk niet uit te leggen. Wellicht leest u juist hierom dit blad. Ik wil u daarom graag bij de komende verkiezingen twee hieraan gerelateerde kwesties meegeven.

Allereerst is het belangrijk dat onderzoekers in de gelegenheid worden gesteld dit te doen zonder dat zij zich publiek hoeven te verantwoorden voor hun politieke voorkeur. En hoe deze zich tot hun onderzoeksresultaten verhoudt. Die voorkeur zou, ook in de sociale wetenschappen, niet uit mogen maken voor de uitkomsten van de analyse. De wetenschappelijke methode gaat uit van hypotheses die

JASPER LUKKEZEN
Hoofdredacteur

empirisch getoetst en eventueel gefalsificeerd worden. Als de politieke voorkeur van de onderzoeker wel uitmaakt voor de uitkomsten van de analyse, hebben we te maken met WC-eend-onderzoek. Zulk onderzoek is academisch onder de maat, en kan en hoort door andere onderzoekers weerlegd te worden.

De motie van VVD'er Pieter Duisenberg (Tweede Kamer, 2017) om onderzoek te doen naar de politieke voorkeur van sociale wetenschappers, genereerde dan ook flink wat debat (Bezemer, 2017). Ik vraag me af of deze motie getuigt van een diep wantrouwen in het functioneren van de academie, of dat ze voortkomt uit een stevige hekel aan feiten die niet

goed uitkomen. Dat de Tweede Kamer de motie heeft aangenomen, is hoe dan ook reden tot zorg. Ik hoop in ieder geval dat de minister een voldoende neutrale onderzoeker vindt om dit onderzoek uit te voeren.

Ten tweede is het belangrijk dat er een aantal specialisten in de Kamer zitten die een goed uitgevoerde economische analyse kunnen lezen en beoordelen. Feiten en analyses kunnen emoties bijsturen, mits ze gehoord en begrepen worden. Deze Kamerleden kunnen daardoor voor de samenleving een belangrijk verschil maken.

Om inzichtelijk te maken wie dat zouden kunnen zijn, heeft de *ESB*-redactie een stembiljet gemaakt (pagina 144) met daarop alleen de namen van economen en/of *ESB*-auteurs die op een verkiesbare plaats staan op de kandidatenlijst. Het stembiljet telt 26 economen, van wie er negen één of meerdere *ESB*-artikelen geschreven hebben.

Als u op een econoom zou willen stemmen, vindt u er waarschijnlijk wel een van uw gading. U kunt ervoor zorgen dat niet alleen uw stem, maar ook uw economische inzichten gehoord worden. Dus stemt econoom!

LITERATUUR

Bezemer, D. (2017) *Gekleurde wetenschap. De Groene Amsterdammer*, 15 februari 2017.

Dalen, H. van, A. Klamer en K. Koedijk (2015) Het gekantelde wereldbeeld van economen. *MeJustice*, 16 maart 2015.

Tweede Kamer (2017) *Motie van de leden Straus en Duisenberg over advies van de KNAW over zelfcensuur en beperking van diversiteit van perspectieven in de wetenschap. Motie nummer 34550-VIII-120.*